
**MAA-AINESLUPA KALLIOKIVIAINEKSEN OTTOTOIMINTAAN SEKÄ YMPÄRISTÖ-
LUPA KALLION LOUHINTAAN JA MURSKAUKSEEN, R. LIPPONEN KY, KEITELE**

ASIA

Maa-aineslain (MAL, 555/1981) 4 §:n mukainen lupa kalliokiviaineksen ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 27 §:n mukainen ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen. Käsitellään maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti samalla päätöksellä.

Lisäksi hakija hakee lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta YSL 199 §:n ja MAL 21 §:n mukaisesti.

LUVAN HAKIJA

Hakija: R. Lipponen Ky
Pyhäsalmentie 2243 A
72840 Saarela

Yhteyshenkilö: Jari Lipponen
puh. 0400 371 867
pajapelto@hotmail.com

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakija hakee Keiteleen kunnassa sijaitsevalle Mooseksen palstalle (239-408-2-86, ent. 239-408-2-63-M602) maa-aineslain 4 §:n mukaista lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista lupaa kallion louhintaan ja murskaukseen. Lisäksi hakija hakee lupaa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta YSL 199 §:n ja MAL 21 §:n mukaisesti.

Maa-aineslupaa haetaan ottoalueelle, jonka pinta-ala on 1,77 hehtaaria ja oheistoiminta-alueelle, jonka pinta-ala on 1,60 ha. Haettu kokonaisottomäärä on 150 000 m³ltr kalliokiviainesta. Lisäksi alue toimii ympäristöluvanvaraisten toimintojen toimintatilana (louhinta ja murskaus) sekä varastoalueena. Alueelle ei ole aiemmin haettu maa-aines- ja ympäristölupaa, vaan kyseessä on toiminta luonnontilaisella alueella.

Lupaa haetaan viideksitoista (15) vuodeksi, jolloin laskennallinen vuosittainen ottomäärä on 10 000 m³ltr. Murskausta suoritetaan arviolta kerran vuodessa ja kunkin murskausjakson pituus on noin 2–3 viikkoa, noin 10–15 toimintavuorokautta jaksolla. Murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin 30 000 tonnia vuodessa. Murskausjaksojen vuosittainen määrä voi vaihdella.

Ottoalueen pohja kallistetaan siten, että ottoalueen pohjois-/luoteisreunassa ottotaso on +155.00 (N2000). Ottotaso laskee tasaisesti siten, että ottoalueen itä-/kaakkoisnurkassa ottotaso on +154.00 (N2000). Pohjan kallistus ohjaa pintavedet kohti ottoalueen itä/kaakkoisnurkkaan rakennettavaa laskeutusallasta ja sitä kautta ympäröivään maastoon.

Ottotoiminta sijoittuu hakijan omistamalle kiinteistölle. Haettu ottamisalue ja liikennöintireitit ovat hakijan hallinnassa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA TOIMIVALTA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1, taulukon 2, kohtien 7 c) ja e) mukaan kivenlouhimo ja murskaamo, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, edellyttävät ympäristöluvan. Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 a) ja b) -kohtien mukaisesti edellä mainittujen toimintojen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Maa-aineslain 4 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014 47 a §) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena Keiteleen kunnassa toimii Nilakan ympäristölautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Yhteiskäsittelyhakemus on tullut vireille 2.3.2026. Lupahakemusta on täydennetty 31.3.2026, 1.4.2026 ja 7.4.2026.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Suunniteltu toiminta-alue sijaitsee luonnontilaisella alueella. Kyseessä on uusi toiminta.

Alueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (1. ja 2. vaihe, voimaantulleet 1.2.2019 ja 26.2.2025), jossa ei ole annettu alueelle kaavamerkintöjä. Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja ympäristö

Suunniteltu toiminta-alue sijoittuu Keiteleen kunnan kiinteistölle Mooseksen palsta (239-408-2-86, ent. 239-408-2-63-M602). Palpakallion kallioalue sijaitsee noin 4,7 kilometriä Keiteleen kunnan keskustasta luoteeseen.

Lähin häiriintyvä kohde on kiinteistöllä Honkarinne (239-408-19-27) sijaitseva vakituinen asuinrakennus, joka sijoittuu 716 metrin etäisyydelle ottoalueen reunasta etelään. Lähimmät vapaa-ajan asunnot kiinteistöillä Kostila (239-408-2-23) ja Välipala (239-408-9-29) sijoittuvat noin 1,5 kilometrin etäisyydelle ottoalueen reunasta koilliseen ja itään.

Suunniteltu toiminta-alue ei sijaitse tärkeällä tai vedenhankintaan käytettävällä pohjavesialueella eikä sen välittömällä vaikutusalueella ole talousvesikaivoja. Lähin luokiteltu pohjavesialue (Viinikkala 1, 0823904, 1-luokka) sijoittuu noin 7,8 kilometrin etäisyydelle Palpakallion kallioalueesta koilliseen. Toinen luokiteltu pohjavesialue (Maa-herranniemi, 0823901, 1-luokka) sijoittuu noin 9,3 kilometriä ottoalueesta kaakkoon. Noin 2 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta itään sijaitsee lähin vesistö, Nilakka-järvi.

Palpakallion kallioalueen lähiympäristö on metsätalouskäytössä. Suunniteltu ottoalue on nykytilanteessa keskikarkeaa tai karkeaa, kuivahkoa kangasmaata, jonka pääpuulaji on mänty (*Pinus Sylvestris*). Oheistoiminta-alue on nykytilanteessa osittain keskikarkeaa tai karkeaa kuivahkoa kangasmaata ja osittain tuoretta kangasmaata. Oheistoiminta-alueen pääpuulaji on mänty (*Pinus Sylvestris*).

Lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä ottoalueesta luoteeseen/pohjoiseen sijaitsee Honkasuo. Honkasuon pääturvelaji on saraturve. Suon pinta-ala on noin 181 ha ja kokonaisturvamäärä on noin 2,13 miljoonaa suokuutiometriä (suo-m³). Turvekerroksen keskipaksuus on 1,2 metriä ja turpeen keskimaatuneisuus (H) on 5,6. Honkasuon turve on von Postin luokituksen mukaan keskimaatunutta. Honkasuon luonnontilaisuus on 1, mikä tarkoittaa sitä, että suoalueen luonnontilaa on voimakkaasti muutettu esimerkiksi ojittamalla.

Honkasuon länsipuolella, lähimmillään 370 metrin etäisyydellä, sijaitsee Pienisuo. Pienisuon pääturvelaji on myös saraturve. Pienisuo on kooltaan noin 37 hehtaaria ja turvemäärä on arviolta 0,35 miljoonaa suokuutiometriä (suo-m³). Turvekerroksen keskipaksuus on noin 0,9 metriä. Turpeen keskimaatuneisuus (H) on 5 ja luonnontilaisuusluokitus on 1.

Lähin luonnonsuojelualue on yksityisellä maalla sijaitseva Jokinotkon keijumetsä (YSA239888), joka sijoittuu noin 2 kilometriä ottoalueesta lounaaseen. Lähin Natura 2000 -alue on Heinä-Suvanto-Hetejärvi (FI0900046), joka sijaitsee noin 5 kilometriä ottoalueesta lounaaseen. Lähin muinaismuisto sijaitsee noin 3,2 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta.

Suunnitellulle toiminta-alueelle laaditun luontoselvityksen mukaan alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei ole havaittu rauhoitettuja tai muita silmällä pidettäviä tai

uhanalaisia lajeja tai niille soveliaita elinympäristöjä, metsälain tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä tai luonnonsuojelulain mukaisia luontotyypppejä. Suomen metsäkeskuksen avoimessa metsä- ja luontotiedossa sekä Suomen Lajitietokeskuksen avoimessa lajitietokannassakaan merkintöjä uhanalaisista lajeista ei ole.

TOIMINNAN KUVAUS

Maa-ainesten otto

Palpakallion alueella louhitaan kalliota, seulotaan, välpätään ja murskataan kiviaineksia sekä kuormataan ja varastoidaan eri kiviaineslajeja. Alueelta otettava kiviaines on kalliota. Alueelta saatavia kiviaineksiä käytetään täyttöihin sekä teiden rakentamiseen ja tienpitoon. Lisäksi alueelle voidaan ottaa vastaan puhtaita ylijäämämaita, joita voidaan käyttää alueen maisemointiin.

Palpakallion ottoalueelle haetaan maa-ainestenottolupaa 1,77 hehtaarin kokoiselle ottoalueelle 150 000 m³tr kokonaisottomäärälle. Otettava kiviaines on kalliota. Lupaa haetaan 15 vuodeksi. Vuosittainen ottomäärä on arviolta 10 000 m³tr, mutta ottomäärä voi vaihdella huomattavasti kiviainemenekin mukaan. Alimmaksi ottotasoksi esitetään tasoa +154.00 (N2000). Samalle ajalle haetaan myös ympäristölupaa kallion louhinnalle ja murskaukselle. 15 vuoden lupa-aika on perusteltu, koska kiviaineksen menekki Keiteleeseen alueella vaihtelee huomattavasti vuosittain. 15 vuoden lupa-aika mahdollistaa sen, että alueelta voidaan hyödyntää kaikki otettavissa olevat kiviainekset. Ottoalue on lisäksi kaukana asutuksesta eikä aiheuta haittoja lähiympäristöön.

Alueelle on suunniteltu varsinaisen ottoalueen lisäksi 1,60 hehtaarin kokoinen oheistoiminta-alue, jolla voidaan varastoida eri kiviaineslajeja. Oheistoiminta-alue on tarkoitus rakentaa suunnitelmakarttojen mukaisesti ottoalueen eteläpuolelle. Oheistoiminta-alueelle rakennetaan erillinen tukitoiminta-alue, johon levitetään 0,2 mm paksu HDPE-muovikalvo. Ennen muovikalvon asentamista pohja muotoillaan kaukalon muotoiseksi ja reunoiltaan keskiosaa korkeammaksi. Muovikalvon asentamisen jälkeen kalvon päälle laitetaan noin 20 cm suojahiekkaa suojauskerrokseksi. Tukitoiminta-alueella voidaan säilyttää polttoaineita ja työkoneita ja samalla alue toimii tankauspaikkana. Tukitoiminta-alueen lopullinen sijainti määritetään maastossa.

Ottoalueelle ei tällä hetkellä ole tieyhteyttä. Ottoalueesta noin 200 metriä länteen sijaitsevalta yksityistieltä on tarkoitus rakentaa kulku ottoalueelle. Tien lopullinen sijainti määritetään maastossa. Oheistoiminta-alueella on tarkoitus varastoida eri kalliomurskelajeja.

Suunnitelma-alue tullaan käyttämään maa-ainesten ottoon ottosuunnitelmakartoissa ja leikkauspiirustuksissa esitetyn tavoin. Kalliokiviaineksen otto tullaan suunnitelman mukaisesti aloittamaan etelän/kaakon suunnalta kohti pohjoista/luodetta. Suunnitellun ottoalueen nykyinen maanpinta vaihtelee tasolla +157.5...+168.60 (N2000). Ottoalueen pohja kallistetaan siten, että ottoalueen pohjois/luoteisreunassa ottotaso on

+155.00 (N2000). Ottotaso laskee tasaisesti siten, että ottoalueen itä/kaakkoisnurkassa ottotaso on +154.00 (N2000). Ne sade- ja sulamisvedet, jotka eivät imeydy maaperään ohjautuvat kohti ottoalueen itä/kaakkoisnurkkaa, johon tullaan hulevesien hallintaa varten louhimaan noin 2 metriä leveä ja 5 metriä pitkä laskeutusallas ja tarvittaessa kanaali. Ottoalueella syntyvät hulevedet ohjataan laskeutusaltaan ja kanaalin kautta edelleen ympäröivään maastoon.

Työt ottoalueella aloitetaan kaatamalla suunnitellun ottoalueen sekä oheistoiminta-alueen puusto. Pintamaat kuoritaan ja varastoidaan ottoalueen reunoille, josta ne voidaan levittää ottoalueelle maisemointivaiheen yhteydessä. Ottoalueen läheisyyteen tullaan asentamaan myös pohjavedentarkkailuputki ennen varsinaisen ottamistoiminnan aloittamista.

Palpakallion ottoalueen toiminta on ympärivuotista ja louhinta- ja murskausjaksot voivat sijoittua mihin vuodenaikaan tahansa. Alueella tulee työskentelemään keskimäärin kaksi työntekijää. Työntekijämäärä saattaa hetkellisesti lisääntyä louhinta- tai murskausjakson aikana. Ehdotetut toiminta-ajat alueella ovat esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Hakemuksessa ehdotetut toiminta-ajat alueella.

Toiminta	Toiminta-aika	Klo
Poraaminen	Ma-pe	6.00–22.00
Poraaminen	La	6.00–18.00
Räjäytykset	Ma-pe	8.00–18.00
Rikotus	Ma-pe	6.00–22.00
Rikotus	La	6.00–18.00
Murskaaminen	Ma-pe	6.00–22.00
Murskaaminen	La	6.00–18.00
Kuormaaminen ja kuljetukset	Ma-pe	6.00–22.00
Kuormaaminen ja kuljetukset	La-su	6.00–18.00

Alueelta otettava kiviaines on kalliota. Kiviainekselle on tehty petrografinen tutkimus. Alueen kiviaines soveltuu petrografisen selvityksen mukaan standardien SFS-EN 13242, SFS-EN 13450, SFS-EN 13043 mukaisesti sitomattomaksi kiviainekseksi, raidesepeliksi ja asfalttikiviainekseksi.

Louhinta ja rikotus

Kallion louhinnan vaiheita ovat poraus, kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä ja tarvittaessa irrotetun kiviaineksen pienentäminen eli rikottaminen. Louhintaa alueella suoritetaan arviolta yhden kerran vuodessa. Yksittäinen louhintajakso kestää noin 1–2 viikkoa kerrallaan. Louhintajaksojen vuosittainen määrä voi vaihdella kysynnän mukaan. Louhintaa ja murskausta ei ole luonnonvarojen kestävän käytön ja kustannustehokkuuden periaatteilla järkevää suorittaa, jos kiviainekselle ei ole menekkiä.

Louhinta suuntautuu etelän/kaakon suunnasta kohti pohjoista/luodetta niin, että ottoalueen pohjois-/luoteisreunassa ottotaso on +155.00 (N2000). Pohjan taso laskee tasaisesti siten, että ottoalueen itä/kaakkoisnurkassa ottotaso on +154.00 (N2000).

Pohjan kallistus ohjaa pintavedet kohti ottoalueen itä/kaakkoisnurkkaan rakennettavaa laskeutusallasta ja sitä kautta ympäröivään maastoon. Maisemointivaiheessa pohjoispäädystä on tarkoitus rakentaa kanaali, joka ohjaa pintavedet paremmin ympäröivään maastoon.

Tarvittaessa louhinnasta irronneita ylisuuria kalliolohkareita rikotetaan ennen murskausta. Sekä louhinnassa että rikotuksessa käytettävä kalusto määräytyy ulkopuolisen urakoitsijan käyttämän kaluston mukaan. Kalusto tuodaan alueelle louhinnan ajaksi ja viedään pois alueelta louhinnan päätyttyä. Louhinnassa syntyvät, mahdolliset ylisuuret lohkarit tipahtavat räjäytettävältä seinämältä suoraan seinämän alareunan läheisyyteen. Tästä syystä rikotusta tehdään mahdollisimman lähellä louhoksen reunaa, jolloin siitä syntyvä meluhaitta on mahdollisimman pieni. Sekä louhinta että rikotus ovat luonteeltaan lyhytkestoisia toimintoja, joten niiden aiheuttamat häiriöt ovat ajallisesti varsin rajattuja. Arvio louhinnassa käytettävistä raaka-aineista on esitetty alla taulukossa 2.

Taulukko 2. Louhinnassa käytettävät raaka-aineet.

Raaka-aine	Varastointipaikka	Varastotilavuus (l)	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)
Kalliokiviaines			30 000	60 000
Räjähdysaineet (esim. Kemix, Kemiitti)		Ei varastoida	5	10
Louhinnan ja rikotuksen työkoneneiden polttoöljy	Urakoitsijan polttoainesäiliö	1000–3000	0,5	1

Työkoneiden huoltoja, päivittäisiä tarkastuksia pois lukien, ei suoriteta ottoalueella. Alueella ei säilytetä polttoaineita eikä muita öljytuotteita suojarakenteettomissa varastoissa tai säiliöissä. Alueella ei ole vesiliittymää, joten kasteluvesi tuodaan tarvittaessa alueelle säiliövaunussa ottamisalueen ulkopuolelta. Arvio sähkönkulutuksesta on 0,001 GWh/a. Sähkö hankitaan aggregaatista.

Murskaus

Palpakallion ottoalueella murskaus tapahtuu ulkopuolisen urakoitsijan toimesta. Urakoitsija käyttää murskauksessa liikuteltavaa polttomoottorikäyttöistä murskainta, jonka urakoitsija tuo itse ottoalueelle. Murskauskalusto tuodaan alueelle murskauksen ajaksi ja viedään pois alueelta murskausjakson loputtua. Murskausjaksoja on arviolta yhden kerran vuodessa ja kunkin jakson pituus on n. 2–3 viikkoa, noin 10–15 toimintavuorokautta per murskausjakso. Arvioidun murskattavan maa-aineksen määrä on keskimäärin 30 000 tonnia vuodessa. Murskausjaksojen vuosittainen määrä voi vaihdella. Murskausta suoritetaan tarvittaessa silloin, kun murskattavaa

materiaalia on niin paljon, että murskausta voidaan kannattavasti tehdä ja murskausyksikkö on taloudellisesti järkevää kutsua paikalle. Murskausjakson aikana päivittäinen toiminta-aika on maanantaista perjantaihin klo 6.00–22.00 sekä lauantaisin klo 6.00–18.00. Jokaisesta murskauskerrasta ilmoitetaan kunnan ympäristöviranomaiselle viikkoa ennen toiminnan aloittamista.

Murskevarastokasat sijoitetaan suunnitelmakarttaan merkitylle oheistoiminta-alueelle. Varastoituja murskekasoja voidaan sijoittaa myös ottoalueelle estämään murskauksesta syntyvän melun etenemistä. Murskauskaluste sijoitetaan kulloinkin murskattavan rintausten läheisyyteen, jolloin ympäristöhaittojen (melu, pöly, värinä) leviäminen ympäristöön on mahdollisimman vähäistä. Murskauskaluste sijoitetaan siten, että lähimpään kiinteistöön täytyy yli 700 metrin etäisyys.

Louhittua kiviainesta otetaan joko pyöräkuormaajalla tai kaivinkoneella ja kiviaines syötetään murskan syöttimeen. Syöttimestä aines kulkeutuu esimurskaimelle, josta esimurskattu aines menee kuljetinta pitkin joko välimurskaimelle tai seulan kautta jälkimurskaimelle, riippuen suoritetaanko murskaus kaksi- vai kolmivaiheisesti. Jälkimurskaimelta kiviaines siirtyy seulontavaunuun, jossa se seulotaan haluttuihin jakeisiin. Tämän jälkeen karkeimmat jakeet voidaan tarvittaessa ohjata uudelleen jälkimurskaimen. Valmiin soramurskeen raekoko riippuu esiseulan verkoista ja murskainten säädöistä. Arvio murskauksessa käytettävistä raaka-aineista on esitetty taulukossa 3.

Taulukko 3. Arvio murskauksessa käytettävistä raaka-aineista.

Raaka-aine	Varastointipaikka	Varastotilavuus (l)	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)
Kalliokiviaines	Oheistoiminta-alue		30 000	60 000
Murskaimen ja työkoneiden polttoöljy	Urakoitsijan puoliperävaunu	1000–3000	15	20
Työkoneiden voiteluöljy	Konehallilla eri tontilla		1	2

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset maisemaan ja luonnonoloihin

Suunnitellussa laajuudessaan ottoalueen toiminnan vaikutus Honkasuohon ja Pienisuohon on olematon. Kumpikaan suoalue ei sijaitse ottoalueen välittömässä läheisyydessä ja molempien suoalueiden luonnontilaisuutta on jo vahvasti muokattu ojittamalla. Suunnitellussa laajuudessa ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon jää vähäiseksi. Alueella ei ole erikoisia luontoesiintymiä tai maisema-alueita, joten ottami-

sesta ei arvioida koituvan niin sanottua kauniin maisemakuvan turmeltumista tai sellaista huomattavaa ja laajaa haittaa tai vahinkoa luonnonolosuhteissa, mitä maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitetaan:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ottamistoiminta aiheuttaa lähinnä paikallisia maiseman muutoksia. Maisemallisia haittoja pyritään vähentämään asianmukaisella maisemoinnilla toiminnan päätyttyä. Maa-ainesten oton päätyttyä alue maisemoidaan sen hetkisten lupamääräysten mukaisesti.

Vaikutukset maaperään sekä pohja- ja pintaveteen

Alueelle asennetaan pohjaveden havaintoputki ennen ottotoiminnan aloittamista. Pohjavesiputken tarkka sijainti hyväksytetään ympäristöviranomaisilla ennen putken asentamista. Asennettavasta pohjavedenhavaintoputkesta voidaan tarkkailla sekä pohjaveden pinnankorkeutta että tarvittaessa pohjaveden laatua viranomaisten vaatimassa laajuudessa. Suunnitelmassa esitetty alin ottamistaso on +154.00 (N2000). Asennettavasta pohjavedenhavaintoputkesta seurataan pohjaveden pinnantasoa ja tarvittaessa alinta ottotasoa nostetaan siten, että pohjaveteen jätetään yhden metrin koskematon suojakerros.

Lähin vesistö on Nilakka, joka sijaitsee noin 2 kilometriä ottoalueen rajasta itään. Nilakka on pinta-alaltaan noin 168,98 km² ja se on osa Kymijoen vesistön Nilakan valuma-aluetta. Nilakkajärven keskivedenpinnan korkeus on tasolla +102,70 (N2000). Suunnitellulla ottotoiminnalla ei ole vaikutusta vesistöön, sillä etäisyys on yli kaksi kilometriä. Vesistöltä ei ole näköyhteyttä ottoalueelle.

Maaperän pilaantuminen on mahdollista sellaisten onnettomuuksien yhteydessä, joissa työkonien tai mahdollisen seulonta- tai murskausyksikön poltto- tai voiteluaineita pääsee vuotamaan maahan toimintahäiriöistä, laiterikoista, tulipalosta tai ilkivalasta johtuen. Vahinkoja ehkäistään varastoimalla työkonissa öljynimeytysmateriaalia. Vuotoja ehkäistään myös huoltamalla ja tarkkailemalla työkonien ja laitteistojen kuntoa säännöllisesti. Työkoneet on varustettu myös alkusammuttimilla. Poltto- ja voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot ja imeyttämällä vuotanut aine imeytysaineeseen sekä poistamalla pilaantunut maa-aines. Pilaantunut maa-aines ja käytetty imeytysaine toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltorytykseen, jolla on tarvittavat luvat.

Ottoalueen pohja kallistetaan suunnitelmakartoissa esitettyjen periaatteiden mukaisesti siten, että ottoalueen pohjois-/luoteisreunalla ottotaso on +155.00 (N2000). Ottotaso laskee tasaisesti siten, että ottoalueen itä/kaakkoisnurkassa ottotaso on

+154.00 (N2000). Ne sade- ja sulamisvedet, jotka eivät imeydy maaperään ohjautuvat kohti ottoalueen itä/kaakkoisnurkkaa.

Itä/kaakkoisnurkkaan tullaan hulevesien hallintaa varten louhimaan noin 2 metriä leveä ja 5 metriä pitkä laskeutusallas ja maisemointivaiheessa laskeutusaltaan jatkoksi kanaali. Laskeutusallas erottaa mahdollisen kiintoaineksen hulevesistä ennen kuin ne ohjataan kanaalia pitkin ympäröivään luontoon. Laskeutussaltaan pohjan tulee olla vähintään 1 metrin matalammalla kuin kanaalin vesijuoksun, jotta humus ja kiintoaines jää altaaseen. Kanaali maisemoidaan karkealla louheella tukkeutumisen ehkäisemiseksi, eikä se siten muodosta esteitä kulkemiselle. Hulevedet ohjataan maastoon pintavaluntana kanaalin jälkeen, josta ne ohjautuvat läheiseen ojaan.

Hulevesien mukana mahdollisesti kulkeutuva humus- ja kiintoainesmäärän arvioidaan jäävän vähäiseksi, koska kallion päällä oleva pintamaakerros on pääosin ohut noin 5–15 cm:ä paksu kerros. Pintamaat myös kuoritaan ennen louhinnan aloittamista, mikä vähentää entisestään mahdollista kiintoainesmäärää hulevesissä. Suunnitellulla toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia pintavesiin.

Päästöt ilmaan

Maa-ainesalueella pölyä syntyy louhinnassa ja murskauksessa sekä maa-ainesten lastauksessa ja kuljetuksessa. Kiviaineksen jalostuksessa syntyvä pöly on pääosin suurijakoista ja laskeutuu lähelle päästölähdettä eikä näin ollen leviä haitallisesti ympäristöön. Pölyn määrään ja leviämiseen vaikuttavat useat tekijät, kuten murskeen raekoko ja raaka-aineen ominaisuudet sekä sen hetkinen ilman suhteellinen kosteus ja tuuliolosuhteet.

Maa-ainesalueelle kulkevan tien pölyäminen ei aiheuta haittaa lähimmälle kiinteistölle. Tie on kapeahko ja sorapintainen, jonka vuoksi ajonopeudet pysyvät alhaisina. Porausten ja räjäytyksien osuus maa-ainesalueen pölypäästöistä on vähäinen muuhun toimintaan verrattuna, vaikka räjäytyksissä muodostuvissa lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia. Nykyaikaiset kallioporat on varustettu pölyn kerääjillä.

Murskaustoiminnassa syntyvää hienojakoisemman pölyn leviämistä ja syntymistä ehkäistään seuraavin toimenpitein:

- Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman lähelle rintausta, joka ehkäisee hienojakoisemman pölyn leviämisen ympäristöön
- Murskauslaitokselta tulevan jalostetun murskeen pudotuskorkeus kasaan pidetään mahdollisimman matalana, jotta murske ei kasaantuessaan pääsisi pölyämään.
- Varastokasat sijoitetaan murskauslaitoksen lähelle ehkäisemään pölyn ja melun mahdollista leviämistä lähiympäristöön sekä alentamaan varastoinnista aiheutuvaa polttoaineenkulutusta.

Vuosittaiset laskennalliset pölypäästöt on esitetty taulukossa 4. Ilmapäästöjen määrä minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Arvio

vuosittaisiin päästöihin perustuu arvioituun polttoaineen kulutukseen sekä kevyen polttoöljyn ominaispäästöihin.

Taulukko 4. Laskennallinen arvio vuosittaisista ilmapäästöistä maa-ainesalueella.

Yhdiste	Päästöt (t/a)
Hiukkaset (sis. pöly)	0,01
Typen oksidit (NO _x)	0,2
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,0
Hiilidioksidi (CO ₂)	40

Melu ja värinä

Palpakallion kallioalueella melua syntyy porauksesta, louhinnasta, rikotuksesta, seullonnasta, murskauksesta ja kiviaineksen lastauksesta sekä kuljetuksesta. Murskaus-toiminta ja louhinta tulevat olemaan arviolta yhden kerran vuodessa tapahtuvaa noin 15 vuorokautta kestävää toimintaa. Lähin ympärivuotisesti asuttu rakennus sijaitsee yli 700 metrin päässä ottoalueesta ja lähimmän vapaa-ajanasunnot 1,5 kilometrin päässä. Murskauslaitos sijoitetaan alimmalle mahdolliselle tasolle maastoon. Murskauksen melutasoon voidaan vaikuttaa käyttämällä murskauksessa uusinta tekniikkaa, koteloituja laitteistoja ja kumitettua esimurskainta. Murskauslaitoksen ympärille sijoitetaan varastokasoja estämään melun etenemistä lähimmän asutuksen suuntaan. Lisäksi lähimmän kiinteistön ja murskauslaitoksen väliin jäävä puusto ja pitkä välimatka vaimentavat melun etenemistä.

Rikotukselle ominaista on, että se tapahtuu yleensä hyvin lähellä louhoksen reunaa, mikä vähentää rikotuksen melun aiheuttamia häiriötä erityisesti louhoksen louhintarintauksen suuntaan. Rikotukselle ominaista on myös toiminnan lyhytkestoisuus yhdellä paikalla. Porauksesta aiheutuvaa melua voidaan vähentää käyttämällä suojauksia porauslaitteiston ympärillä.

Räjäyttäminen aiheuttaa voimakkaan, mutta lyhytkestoisen melun. Räjäytysten melun torjunta on vaikeaa, mutta päästölähteen häiritsevyyttä pyritään vähentämään ilmoittamalla räjäytyksestä ennakoon ja mahdollisuuksien mukaan pyritään painottamaan räjäytykset tiettyihin ja mahdollisimman samoihin ajankohtiin päivistä.

Tärinää aiheuttavaa toimintaa kalliokiviainesten ottoalueella ovat murskaus, louhinta, lastaus ja kuljetus. Murskauksesta ja louhinnasta aiheutuu tärinää arviolta yhden kerran vuodessa tapahtuvien, noin 10–15 vuorokautta kestävien, murskaus- ja louhintajaksojen aikana.

Murskauksen aiheuttama lievä värinä, jota ei havaita kuin murskaimen välittömässä läheisyydessä, ei Suomen ympäristökeskuksen julkaisun Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (2010) mukaan aiheuta haitallisia ympäristövaikutuksia. Työmaaliikenne aiheuttaa tärinää, mutta työmaaliikenteestä johtuvaa tärinää voidaan pienentää tekemällä kulkuväylät tasaisiksi ja kantaviksi ja rajoittamalla ajoneuvojen nopeuk-

sia. Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa -oppaan mukaan hydraulisella iskuvasaralla tehtävästä rikotuksesta syntyy tärinää, mutta tärinä ei leviä rikotettavan kiven ulkopuolelle.

Jokaisesta louhinnasta laaditaan louhintasuunnitelma sekä louhintatyön kenttäkortti, joka voidaan esittää pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Räjähdyksistä ympäristöön leviävää tärinää voidaan pienentää oikealla työn suorituksella ja räjäytysten suunnittelulla. Ennen louhinnan aloittamista louhintasuunnan ja käytettävän räjäytysaikeen valinnalla voidaan pienentää tärinää.

Hakemuksen mukaisesta toiminnasta ei arvioida olevan haittaa lähimmälle kiinteistölle edellä kuvattujen toimenpiteiden ja pitkän välimatkan takia.

Jätteet

Yhdyskuntajätettä alueella ei juuri synny, koska alueelle ei sijoiteta työmaarakennuksia tai sosiaalitiloja. Ulkopuoliset murskaus- ja louhintaurakoitsijat huolehtivat alueella mahdollisesti syntyvistä vaarallisista jätteistä ja toimittavat ne asianmukaiselle jätteenkeräyspisteelle. Alueella ei säilytetä työkoneita, polttoaineita, voiteluaineita tai öljyjä muutoin kuin murskauksen ja louhinnan aikana. Murskauksen- tai louhinnan aikainen polttoaineen säilytys tapahtuu tukitoiminta-alueella ja polttoaine säilytetään urakoitsijan puoliperävaunussa kaksoisvaippasäiliössä. Suunnitelmakartassa on esitetty tukitoiminta-alue, jossa polttoaineiden säilytykseen tarkoitettu puoliperävaunu sijoitetaan. Arvio alueella muodostuvista jätteistä ja niiden käsittely on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5. Alueella muodostuvat jätteet.

Jätenimike	Varastointi	Määrä (kg/a)	Toimituspaikka
Sekajäte	Ei varastoida alueella	100	Asianmukainen jätehuoltoyritys
Paperi ja pahvi	Ei varastoida alueella	100	Asianmukainen jätehuoltoyritys
Voiteluaineet	Ei varastoida alueella	200	Asianmukainen jätehuoltoyritys
Liuottimet	Ei varastoida alueella		Asianmukainen jätehuoltoyritys
Vaarallinen jäte	Ei varastoida alueella	40	Asianmukainen jätehuoltoyritys
Kiinteä öljyjäte	Ei varastoida alueella	4	Asianmukainen jätehuoltoyritys

Kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelman mukaan toiminnassa muodostuu arviolta 1 600 m³ ktr pintamaata, 450 m³ ktr kantoja ja hakkuutähteitä sekä 30 m³ ktr seulontakiviä ja lohkareita. Kaivannaisjätteitä muodostuu yhteensä 2 080 m³ ktr. Kaivannaisjätteen käytetään alueen maisemointiin.

Liikenne

Liikennöinti ottoalueelle tapahtuu Honkasuontien kautta yksityistielle, joka päättyy noin 200 metriä ottoalueen länsipuolelle. Yksitystien päädyistä rakennetaan uusi tie varsinaiselle ottoalueelle sekä oheistoiminta-alueelle suunnitelmakartan mukaisesti. Rakennettavan tien sijainti suunnitelmakartassa on viitteellinen ja tien lopullinen sijainti määritetään maastossa.

Ottotoiminnan ollessa käynnissä raskasta liikennettä on arviolta keskimäärin 5–15 käyntiä/vrk ja kevyttä liikennettä 5 käyntiä/vrk. Liikennettä on pääsääntöisesti ma-pe klo 6.00–22.00 välillä, mutta tarvittaessa myös lauantaisin ja sunnuntaisin klo 6.00–18.00. Kiviaineksia kuljetetaan alueelta niiden menekin mukaan, mutta arviolta vilkka-
in aika rajoittuu keväästä syksyyn. Alueen tiet ovat murske- tai sorapintaiset ja niiden pölyämistä estetään säännöllisellä kunnostamisella ja tarvittaessa kastelulla.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen sekä ympäristöasioiden hallinta

Maa-ainesalueella käytetään toiminnan laajuus huomioiden parasta mahdollista tekniikkaa mahdollisuuksien mukaan.

Kiviainestuotannon parhaana käyttökelpoisena tekniikkana voidaan yleisesti pitää kaikkia raaka-aineiden kulutuksen ja ympäristövaikutusten minimointiin tähtääviä toimia ja laitteita, kuten tuotannon optimointi, pöly-, melu- ja maaperäsuojaukset, koneiden ja laitteiden säännölliset huollot ja ammattitaitoisen henkilökunnan käyttö.

Ilmapäästöjen määrää minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Murskauksessa syntyvää pölyä vähennetään tarvittaessa kastelulla. Murskauksessa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Kastelua voidaan tehdä lämpiminä aikoina. Kylmänä aikana voidaan tarvittaessa lisätä koteloiteja, mikäli pölyhaittaa aiheutuu.

Toimintaan liittyvät riskit ja niiden ehkäiseminen

Onnettomuusriskiä ottotoiminnassa aiheuttavat mahdollisesti seulonta- tai murskaus-
yksiköiden sekä työkoneiden vuotoriski, koneiden ja laitteiden toimintahäiriöt ja mahdolliset tulipalot. Lisäksi riskinä on alueelle mahdollisesti joutuvat sivulliset henkilöt sekä ilkivalta.

Alue rajataan värillisillä huomionauhoilla jyrkkien rintausten kohdilta sekä pystytetään tarpeellinen määrä jyrkän teestä varoittavia tauluja, jotta alueelle ei joudu sivullisia tahattomasti. Tarvittaessa rintausten yläosiin rakennetaan kiinteät aidat turvallisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma-alue sijaitsee taajama-asutuksesta syrjässä, minkä vuoksi alueelle ei kohdistu suurta ilkvallan riskiä. Mikäli alueelle kohdistuu ilkvallaa tai alueelle tuodaan esimerkiksi luvatta jätteitä, voidaan alueelle johtavalle tielle asen-
taa lukittava puomi.

Alueella ei säilytetä suojaamattomia polttoainevarastoja, öljyjä tai voiteluaineita. Työkoneiden toimintahäiriöitä ja muita onnettomuuksia pyritään estämään säännöllisellä huollolla sekä tarkkailuilla. Alueella työskentelevät henkilöt perehdytetään toimimaan onnettomuustilanteessa. Alueelle varataan esimerkiksi turvetta imeytysmateriaaliksi polttoainevuotojen varalta.

Toimintahäiriön sattuessa asema tai työkone pysäytetään, korjataan vika tai poistetaan häiriö. Poltto- tai voiteluainevuodon sattuessa ryhdytään välittömästi torjuntatoimiin estämällä lisävuodot ja imeyttämällä vuotanut aine imeytysaineeseen ja poistamalla pilaantunut maa-aines. Pilaantunut maa-aines ja käytetty imeytysaine toimitetaan asianmukaiseen jätehuoltoyritykseen, jolla on tarvittavat luvat. Asemilla on nykyisin kirjalliset ohjeet onnettomuustilanteiden varalta. Mahdollisista onnettomuuksista ilmoitetaan aina valvovalle viranomaiselle ja pelastuslaitokselle. Hakemuksen liitteessä 10 on esitetty valmiussuunnitelma vahinkotapausten varalle.

TOIMINNAN TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Murskauksesta pidetään työmaapäiväkirjaa kulloinkin työhön valitun urakoitsijan toimesta. Työmaapäiväkirjaan merkitään toiminnan laatu, päivittäiset tuotantomäärät, polttoaineiden kulutus, laitteiden mahdolliset huollot sekä mahdolliset poikkeustilanteet. Jokaisesta louhinnasta laaditaan louhintasuunnitelma sekä louhintatyön kenttäkortti, joka voidaan pyydettäessä esittää ympäristönsuojeluviranomaisille.

Vaaralliseksi luokitellun jätteen ja yhdyskuntajätteen toimituksista pidetään kirjaa. Kirjanpito on tarvittaessa valvovien viranomaisten saatavilla. Päästöjä ei mitata, mutta päästöjen määrää seurataan ja ehkäistään koneiden huollolla. Pölyämistä ja tärinää seurataan toiminnan aikana aistinvaraisesti ja tarpeen tullen pölyämistä ehkäistään mursketta kastelemalla. Poikkeukselliset päästöt merkitään työmaapäiväkirjaan. Mahdollisesti syntyvien pilaantuneiden maiden toimituksista säilytetään siirtoasiakirjat ja ne toimitetaan valvovalle viranomaiselle.

Maa-ainesten vuosittainen ottomäärä raportoidaan lupaviranomaiselle maa-aineslain mukaisesti. Raportointi tehdään sähköisesti NOTTO-rekisteriin.

ALUEEN MAISEMOINTI JA JÄLKIHOITO

Ottamistoiminnan vahingollinen vaikutus maisemaan ja ympäristökuvaan saatetaan mahdollisimman vähäiseksi. Ottamisalueen reunojen luiskat muotoillaan maisemaan sopiviksi noin 2:1 kaltevuuteen. Tarvittaessa rintausten yläosiin rakennetaan kiinteät aidat turvallisuuden varmistamiseksi. Kallioalueen pohja tasataan ja muotoillaan siten, ettei alueelle pääse muodostumaan pintavesilammikoita. Kallioalueen pohjan muotoilussa käytetään mm. ylijäämämassoja. Alueelta raivatut pintamaat ja muut hyödynnettäväksi kelpaamattomat maat sijoitetaan alueen pohjalle kasvualustaksi. Mikäli riittävää pintakerrosta ei saada muodostettua alueelle läjitetyistä pintamaista,

tuodaan orgaanista pintamateriaalia tarvittaessa muualta. Alue maisemoituu luonnollisesti metsittyen tai tarvittaessa alueelle istutetaan tai kylvetään esimerkiksi männyn- taimia ja sekapuuna koivua. Sopiva taimitiheys on esimerkiksi 20 kpl/aari. Toiminnan loputtua alue muodostuu metsätalousmaaksi. Alueen maisemoinnin toteutus tarkistetaan Keiteleen kunnan maa-aineslupaviranomaisen kanssa kallioalueen elinkaaren loppupuolella esimerkiksi maastokatselmuksessa.

EHDOTUS MAA-AINESLUVAN VAKUUDEKSI

Maa-ainesluvan saaja on MAL 12 §:n perusteella velvollinen asettamaan vaadittaessa hyväksyttävän vakuuden ennen ottotoiminnan aloittamista. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa MAL 11 §:n mukaisten maisemointi-, jälkihoito- ja muiden velvoitteiden toteutumista. Vakuudeksi esitetään vakuutta, joka on laskettu Keiteleen kunnan yleisten vakuuden laskuperusteiden mukaan.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemus kuulutettiin 8.4.–15.5.2026. Asiakirjat olivat nähtävillä kuulutusajan Keiteleen kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.keitele.fi > Kuulutukset. Lisäksi hakemuksesta ilmoitettiin yleisesti leviävässä sanomalehdessä, Pielavesi-Keitele -lehdessä, 15.4.2026.

Toiminnan vaikutusalueelle sijoittuvia kiinteistöjä tiedotettiin kirjeitse. Hakemuksesta pyydettiin lausunnot 8.4.2026 lähetetyllä lausuntopyynnöllä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Lausunnot

Lupa- ja valvontavirasto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että toiminta on mahdollista järjestää niin, ettei se ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:n vaatimusten kanssa tai aiheuta ympäristönsuojelun 17 §:n tarkoittamaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida seuraavat asiat:

Pintavesien tarkkailu

Alueelta poisjohdettavien vesien laatua tulee tarkkailla ainakin yhdestä havaintopisteestä laskeutusaltaan purkuojasta vuosittain syys-marraskuussa. Vesinäytteenä tulee analysoida pH, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), happi, sähköjohtavuus, kloridi, sulfaatti, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi,

koliformiset bakteerit, As, Co, Fe, Mn, V, Zn (liukoisine pitoisuuksina) ja öljyhiilivedyt C10-C40. Metallit tulee määrittää suodatetuista näytteistä.

Pohjaveden tarkkailu

Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta säännöllisesti kahdesti vuodessa toimintavuosina (kesä- ja syyskuu) koko luvan voimassaoloajan. Ylimmän mitatun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle tulee aina jäädä vähintään yhden (1) metrin paksuinen koskematon suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että suunniteltu yhden (1) metrin suojakerros toteutuu.

Yhdestä pohjaveden havaintoputkesta tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää haju, väri, sameus, lämpötila, happi, kemiallinen hapenkulutus, mangaani ja rauta liukoisine pitoisuuksina, nitraatti, mineraaliöljyt, sulfaatti, pH ja sähkönjohtavuus. Kerran kolmessa vuodessa tulee tutkia alkaliniteetti ja kokonaiskovuus. Tarkkailuun käytettävät havaintoputket tulee kirjata lupaan.

Pohjaveden tarkkailutulosten toimittamisesta Lupa- ja valvontavirastolle ohjeistetaan lausunnon liitteessä 1.

Luonnonsuojelu

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue ei sijaitse luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Lupahakemuksen liitteenä ei ole esitetty luontoselvitystä. Ennen lupapäätöstä suunnittelualueelta vaikutusalueineen on tarpeen tehdä asianmukainen luontoselvitys. Selvitys tulee teettää oikeaan aikaan ja ulkopuolisella asiantuntijalla.

Melun, pölyn ja tärinän hallinta

Huomioiden asutuksen läheisyys ja ottamisen aloittaminen maanpinnan tasolta, voidaan luvassa edellyttää tarkempia melu- pöly- ja tärinäselvityksiä edellä mainittujen vaikutusten arvioimiseksi lähimpiin asuinkiinteistöihin.

Ottamisalue

Hakemuksen mukaan ottamisalueen pinta-ala on 1,77 ha. Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että ottamisalueeseen tulee sisällyttää kaikki alueella tapahtuva toiminta (tukitoiminta-alue, varastointi jne.). Ottamisalueen pinta-ala on siten noin 3,40 ha, josta louhinta-aluetta on 1,77 ha. Murskauslaitoksen ohjeellinen sijainti tulee esittää hakemuksen kartalla.

Maisemointi

Maisemointi tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että lupapäätöksessä tulee määritellä mitä tarkoitetaan puhtailla maa-aineksilla, joita alueella voidaan vastaanottaa. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan puhtaina maa-aineksina voidaan pitää poiskaivettuja tai muutoin käytöstä poistettuja maa-aineksia, jotka alittavat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvotasot tai alueelliset taustapitoisuudet. Maamassojen haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää jo kaivuupaikalla ennen kuormien toimittamista vastaanottopaikkaan. Mikäli alueella halutaan hyödyntää kynnysarvot tai alueelliset taustapitoisuudet ylittäviä maa-aineksia, tulee hakemuksessa esittää niitä koskeva riskinarvio. Haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntämisestä ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa ympäristölle.

Hakemuksesta ei yksiselitteisesti ilmene onko kyse maa-ainesjätteen läjityksestä vai maa-ainesten hyödyntämisestä ottamisalueen maisemointiin. Hakemuksessa ei ole esitetty leikkauspiirroksia, joista ilmenisi ottamisalueen suunnitellun lopputilanteen pinnanmuodot ja -korkeus ja alueelle muulta tuotavien maa-ainesten kerrospaksuus. Hakemuksesta ei myöskään ilmene alueelle vastaanotettavien puhtaiden ylijäämämaiden sekä maisemointiin mahdollisesti käytettävien orgaanisten maa-ainesten määrä ja ainesten alkuperä.

Maa-ainesten hyödyntämisen tulee olla suunnitelmallista ja perustua todelliseen tarpeeseen. Lisäksi vastaanotettavien maa-ainesten tulee olla käyttötarkoitukseensa teknisesti soveltuvia eikä niiden käytöstä saa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle. Mikäli alueelle sijoitetaan enemmän maa-aineksia kuin alueen maisemoimiseksi olisi tarpeen, on kyse maankaatopaikasta, joka edellyttää ympäristölupaa.

Hakemuksen tietoja tulee tarkentaa maisemointiin käytettävien maa-ainesten osalta. Hakemuksessa tulee esittää alueen lopputilanteen leikkauspiirustus, jossa näkyy suunniteltu maanpinnankorkeus ja -muotoilu sekä hyödynnettävien maa-ainesten kerrospaksuus. Lisäksi tulee esittää arvio vastaanotettavien maa-ainesten (puhtaat ylijäämämaat ja orgaaninen aines) määrästä ja alkuperästä.

Vieraslajien torjunta

Maa-ainesten vastaanottopiste muodostaa vieraslajiriskin. Ympäristölupaan tulee sisällyttää velvoite, ettei vieraslajeja sisältävää maa-ainesta tule vastaanottaa alueelle ja haitalliseksi luokitellut vieraslajit on viipymättä hävitettävä alueelta niiden havaitsemisen jälkeen. (YSL 52 §, Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 3–4 §). Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei hänen tuottamassaan, varastoimassaan, markkinoille saattamassaan, kuljettamassaan, välittämässään, myymässään tai muuten luovuttamassaan tuotteessa tai aineistossa ole unionin luetteloon kuuluvaa tai kansallisesti merkityksellistä haitallista vieraslajia, joka tuotteen tai aineiston mukana voi levitä toimijan hallinnassa olevan alueen ulkopuolelle. Tämän säännöksen rikkominen johtaa sekä toiminnan keskeyttämiseen, että tuomittavaksi rikkomuksesta.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Myös murskan ja mahdollisen seulan alusta on suojattava kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti.

Lupa aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta

Lupaa aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta ei Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan voida myöntää, koska kallionottoaluetta ei voida ennallistaa.

Keiteleen kunnan terveydensuojeluviranomainen

Pohja-, pinta- ja hulevedet

Kunnan terveydensuojeluviranomainen katsoo, että maa-ainesten otto voi aiheuttaa muutoksia muun muassa pohjaveden laatuun, muodostumiseen tai virtaamiseen. Hankkeessa olisi tärkeää saada säännöllisesti tietoa vesien tilasta. Näin voidaan luotettavimmin arvioida nykyinen tilanne ja 15 vuoden aikana toiminnasta johtuvia muutoksia. Suojakerroksen paksuuden todettuun pohjaveden pintaan on oltava vähintään 4 metriä. Pohjavettä ei saa pilata. Vesilain mukaan pohjavesialuetta tai sen antoisuutta ei saa vahingollisella tavalla muuttaa eikä pohjaveden laatua tai käyttökelpoisuutta saa huonontaa.

Pinta- ja hulevesien tarkkailua edellytetään lähinnä kallion ottamisalueilla. Pintavesinäytteitä voidaan edellyttää otettavaksi ottamisalueen vaikutusalueen vesistöistä ja toisinaan myös selkeytysaltaasta tai muusta alueelta poisjohdettavasta vedestä. Lisäksi voidaan edellyttää ottamaan vertailunäyte ottamisalueen vaikutusalueen ulkopuolelta. Pintavedestä määritetään yleensä 1–2 kertaa vuodessa pH, sameus, kiintoaine, sähkönjohtavuus, CODMn, nitraatti (NO₃), nitriitti (NO₂), ammoniumtyppi (NH₄-N), kokonaistyyppi, kokonaisfosfori ja öljyhiilivetyjakeet (C₁₀-C₄₀). Alueella on jo fosforikuorma merkittävä.

Pintavesien tila alueella on kuitenkin hyvä tällä hetkellä (Nilakka, Vuonamonlahti ja Koutajärvi). Valumat ja vesistöt pitäisi huomioida tarkasti alueella. Huomiota tulisi kiinnittää siihen, miten toiminta vaikuttaa alapuolisiin puroihin, ojiin ja järviin sekä niiden rehevöitymiskehitykseen. Onko alueella talousvesikaivoja? Lähin asuttu rakennus sijaitsee 716 metrin päässä, ja alueella on vapaa-ajan asutuksia 1,5 km päässä. Hakemuksessa on maininta, että: ”Hulevedet ohjataan maastoon pintavaluntana kaanalin jälkeen, josta ne ohjautuvat läheiseen ojaan”. Onko ojalla yhteys pintavesiin tai

mahdollisesti kulkeutuuko ojien kautta hulevedet lähelle kiinteistöjä, joissa voi mahdollisesti olla talousvesikaivoja.

Alueelle asennettavasta pohjavedentarkkailuputkesta tulee ottaa säännöllisesti vesinäytteet ja niistä tulee tutkia muuttujat, joita voi toiminnassa muodostua ja päästä maaperään.

Hulevesien hallintaa varten louhitaan noin 2 metriä ja 5 metriä pitkä laskeutusallas, jonka jatkoksi tehdään kanaali, jota pitkin hulevesi ohjataan maastoon. Laskeutusallas erottaa mahdolliset kiintoaineet hulevesistä, ennen kuin ne ohjautuvat kanaalia pitkin ympäröivään luontoon. Pintavesien johtamisessa tulee huomioida räjähdysainneiden tippikuormitus, sekä louhinnan kiintoaineiden ja sameuden vaikutukset.

Pöly

Maa-ainesalueella eri toiminnossa syntyvä pöly tulee minimoida käytettävässä olevalla tekniikalla ja valitsemalla mahdollisimman matalat pudotuskorkeudet. Liikenteen aiheuttama pöly tulee sitoa hiekka- ja sorapintaisilla teillä joko kastelemalla tai suo- laamalla.

Koneiden huollot, varastointi, jätteet ja onnettomuudet

Alueella ei huolleta koneita. Alueella ei varastoida öljytuotteiden ja kaikkien jätteiden käsittely ja varastointi on tapahduttava niin ja sellaisella alustalla, että mahdollisista vuodoista ei aiheudu pohja- eikä pintavesien pilaantumista ja terveyshaittaa. Työko- neiden kuntoa tulee seurata säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan.

Hakemuksessa on varauduttu onnettomuuksiin. Hakemuksen mukaan maa-ainesalu- eella säilytetään poltto- ja voiteluaineita vain seulonta- ja murskausaikojen yhtey- dessä. Polttoaineet varastoidaan suojaluokan alueella työmaakäyttöön tarkoitetuissa siirret- tävissä ja lukittavissa kaksoisvaippasäiliöissä. Säiliöiden ja maaperän suojauksen kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Onnettomuuksien varalle on myös varattu imeyty- sainetta.

Toiminnan loputtua maisemointi ja jyrkänteet tulee tehdä sellaiseksi, ettei niistä ai- heudu terveyshaittaa tai -vaaraa maastossa liikkuville. Maisemointiin käytettävät maa-ainekset tulisi olla sellaisia, joista ei aiheudu pohjavedelle haittaa, eikä aiheuteta muutenkaan terveyshaittaa.

Hakijan vastine annettuihin muistutuksiin ja lausuntoihin

Hakijalle varattiin mahdollisuus antaa vastine saapuneisiin lausuntoihin. Vastine saa- pui kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 4.6.2026. Vastineessa vastattiin Lupa- ja valvontaviraston lausunnossaan esiin tuomiin seikkoihin.

Tarkastukset

Alueelle ei toimitettu tarkastusta lupakäsittelyn yhteydessä.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Nilakan ympäristölautakunta myöntää R. Lipponen Ky:lle Keiteleen kunnassa sijaitsevalle tilalle Mooseksen palsta (239-408-2-86) maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan kalliokiviaineeseen ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan kalliokiven louhintaan ja murskaukseen 150 000 m³ltr kokonaisottomäärälle, 10 vuoden ajaksi.

Ennen toiminnan aloittamista tulee toimittaa aloituskatselmus ja vakuus sekä ottaa pohjavesinäytteet.

Maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään lupahakemuksen sekä saapuneiden täydennysten mukaisesti seuraavin lupaehdoin.

Lupamääräykset

Yleiset lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloituskatselmus lupaviranomaisen kanssa, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.
2. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso on nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin otetaan. Oton aikana mahdollisesti muodostuvat jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi esimerkiksi lippusiimalla ja alueella liikkuja on varoitettava kyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä.
3. Lupa oikeuttaa kalliokiviaineeseen ottamiseen ottamissuunnitelman mukaisesti. Kokonaisottomäärä on enintään 150 000 m³ltr. Alin sallittu ottotaso on +154.00 (N2000). Alueella jätetään vähintään yhden (1) metrin suojakerros ylimpään havaittuun pohjavesipintaan.

Perustelut määräyksille 1–3: Määräyksillä varmistetaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä lupamääräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksilla varmistetaan, että ottotoiminta pysyy ottamissuunnitelman sekä lupamääräysten rajoissa. Jyrkkien ottorintauksien ja ottamisalueen merkinnöillä huomioidaan maastossa liikkuvien turvallisuus. (MAL 11 §, MAA 2, 7 §, YSL 170 §, Vna 800/2010 12 §)

4. Maa-ainesalueella saa harjoittaa kalliokiven louhintaa kerran vuodessa 1–2 viikkoa kerrallaan. Murskausta saa harjoittaa kerran vuodessa 2–3 viikkoa kerrallaan.

5. Toimintaa voidaan harjoittaa seuraavien toiminta-aikojen mukaisesti:
 - räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana;
 - murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana ja lauantaisin kello 6.00 ja 18.00 välisenä aikana;
 - poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana ja lauantaisin kello 6.00 ja 18.00 välisenä aikana;
 - rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana ja lauantaisin kello 6.00 ja 18.00 välisenä aikana;
 - kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana ja lauantaisin kello 6.00 ja 18.00 välisenä aikana.
6. Toimintajakson käynnistymisestä ja sen kestosta on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti vähintään kahta (2) viikkoa ennen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja toiminta-alueen lähellä olevien kiinteistöjen asukkaille.

Perustelut määräyksille 4–6: Toiminta-ajat ovat hakijan esittämiä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tiedottaminen on tarpeen toiminnan valvomiseksi ja tiedonkulun varmistamiseksi. Toiminnasta tiedottaminen alueen asukkaille on tarpeellista, jotta he voivat varautua melusta ja pölystä johtuviin muuttuviin olosuhteisiin. Tiedottamisella vältetään myös ennalta arvaamattomien tilanteiden syntymistä alueella. (YSL 7, 52 §, MAL 11 §, MAA 6 §)

Melu ja tärinä

7. Toimintaa tulee harjoittaa siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Toiminnasta syntyvä melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ulkomelun ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla, melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB. Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB.
8. Mikäli toiminnasta aiheutuu melu- tai tärinähaittaa, toiminnanharjoittajan tulee selvittää aiheuttamansa melu ja tärinä mittauksin lähimmässä häiriintyvässä kohteessa ulkopuolisen mittauksiin perehtyneen asiantuntijan avulla. Mittaussuunnitelma tulee esittää ennakoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi. Mikäli

mittauksen perusteella em. melutasot ylittyvät, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä välittömästi torjuntatoimenpiteisiin. Mittaustulokset tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

9. Melulähteet, kuten murskauslaitos, on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Raaka-aine, pintamaa- ja tuotevarastokasat on pidettävä melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja ne on sijoitettava siten, että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy. Meluhaittojen lisäksi näillä toimenpiteillä vähennetään myös pölyhaittoja.
10. Koneiden ja laitteiston kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Melua tulee torjua koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla meluntorjuntatoimenpiteillä.

Perustelut määräyksille 7–10: Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnan aiheuttamasta melusta ja tärinästä aiheudu lähikiinteistölle terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Mittaustulosten luotettavuuden kannalta on tärkeää, että mittauksista vastaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävät edellytykset mittausten suorittamiseen. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, joten melutason määrä on syytä selvittää mahdollisten ympäristöhaittojen arvioimiseksi silloin, kun siihen ilmenee erityistä tarvetta. (YSL 5–7, 52, 62, 209 §, NaapL 17, 18 §, Vna 800/2010 3, 6–7 §, Vna 993/1992 2 §)

Päästöt ilmaan

11. Toiminnasta ei saa aiheutua sellaista ilmanlaadun heikkenemistä, joka vaarantaa ilmanlaadusta annetun valtioneuvoston asetuksen (79/2017) noudattamisen. Toiminnasta aiheutuvien hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus ulkoilmassa alueilla, jolla asuu tai oleskelee ihmisiä, ei saa ylittää vuorokausikeskiarvoa 50 µg/m³. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan ilmanlaadun heikentymistä lähimissä häiriintyvissä kohteissa, toiminnanharjoittajan tulee selvittää hiukkaspitoisuusmittauksin toiminnasta aiheutuvan pölyn leviäminen toimintajaksojen aikana. Hiukkaspitoisuuden mittaussuunnitelma tulee esittää ennakoon ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle.
12. Pölyäminen tulee estää joko kastelemalla puhtaalla vedellä pölyäviä kohteita ja alueita, koteloimalla päästölähteet kattavasti tai käyttämällä muuta pölyn torjunnan kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Myös toiminta-alueen teitä ja tuotekasoja on tarvittaessa kasteltava puhtaalla vedellä pölyämisen estämiseksi.

13. Pölylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölyämisen estämiseksi murskaamossa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä koteloituja kuljettimia ja kastelua. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi.

Perustelut määräyksille 11–13: Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnan aiheuttamasta pölystä aiheudu lähikiinteistöille terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyshaittaa. Hiukkaspitoisuuden mittaustulosten perusteella voidaan arvioida tarvetta lisätä pölyntorjuntatoimia tai muuttaa toimintaa muulla tavoin. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista. (YSL 5–7, 49, 52, 62, 209 §, NaapL 17–18 §, Vna 800/2010 4–5 §, Vna 79/2017 4 §)

Maaperän sekä pinta- ja pohjaveden pilaantumisen ehkäiseminen

14. Toiminnasta ei saa aiheutua maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Haitta-aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen. Tukitoiminta-alueelle, jolla varastoidaan tai käsitellään poltto- ja voiteluaineita, on varattava turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä.
15. Polttonesteet, öljyt ja muut kemikaalit tulee säilyttää ja käsitellä tukitoiminta-alueella. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Polttoaineiden sekä voiteluaineiden ja kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden (myös tankkauspaikka) on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja. Asiattomien pääsy varastoon on estettävä lukitsemalla varasto silloin, kun alueella ei ole toimintaa.
16. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Ne on varustettava ylitäytönestimillä ja laponestolla. Säiliöiden täyttöputkien ja jakelulaitteiden tulee olla lukittavia ja ne on pidettävä lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti. Myös murskan ja mahdollisen seulan alusta on suojattava kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti.

17. Alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita ja laitteita. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti toteuttaa muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli koneille joudutaan tekemään välttämättömiä huoltotoimenpiteitä, tulee ne tehdä tiivistetyllä tukitoiminta-alueella tai paikat on suojattava imeytysmatolla, muovikalvolla tai muulla vastaavalla tiiviillä rakenteella.
18. Ottotoimintaa on toteuttava niin, että sade- ja valumavedet eivät pääse lammikoitumaan alueelle. Louhoksen hulevedet tulee johtaa laskeutusaltaan kautta kivi-pölyn poistamiseksi. Laskeutusallas on tarkistettava ja kunnostettava sekä tyhjennettävä säännöllisesti. Tarkistuksista, kunnostuksista ja tyhjennyksistä on pidettävä kirjaa, joka voidaan tarvittaessa esittää valvontaviranomaiselle.
19. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia tai kiviaineksia käsiteltäväksi ilman valvontaviranomaisen suostumusta.
20. Mahdolliset öljyiset hulevedet tulee kerätä säiliöön, josta ne on toimitettava ympäristönluvanvaraiselle käsittelijälle. Öljyvahingon sattuessa tulee tilanteen paheneminen estää ja ryhtyä toimenpiteisiin vuodon rajoittamiseksi ja öljyyntyneen maan poistamiseksi. Asiasta tulee ilmoittaa välittömästi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Savon pelastuslaitokselle.

Perustelut määräyksille 14–20: Määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumista. Toiminta-alueelta tulevat sade- ja hulevedet saattavat aiheuttaa haittaa pinta- ja pohjavesille. (YSL 7–8, 14–17, 19, 52, 66 §, VNa 800/2010 9–10 §)

Jätehuolto

21. Jätehuolto on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanottoaikkaan. Jätteitä ei saa haudata tai polttaa.
22. Vaaralliset jätteet on säilytettävä suljettavassa ja katetussa tilassa erillään muista jätteistä ja toisistaan. Vaaralliset jätteet tulee säilyttää niiden säilytykseen soveltuvissa varoaltain varustetuissa astioissa tai tiiviillä reunakorokkein varustetulla alustalla niin, että vuoto-tilanteessa vaaralliset jätteet saadaan kerättyä talteen. Jäteastioissa tulee olla merkintä jätteen laadusta ja vaarallisuudesta.
23. Kertyneet jätteet on toimitettava alueelta pois jokaisen toimintajakson päätyttyä käsiteltäväksi luvan omaavaan vastaanottoaikkaan.

Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu ja toimitusaika ja -paikka. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (978/2021) mukaiset tiedot.

24. Toiminta-alueella mahdollisesti syntyvät käymäläjätteet tulee käsitellä asianmukaisesti.
25. Toiminnassa on noudatettava hakemukseen sisältyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Perustelut määräyksille 21–25: Toiminnassa syntyvät jätteet tulee jätelain mukaisesti toimittaa asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Määräyksillä estetään jätteistä terveydelle tai ympäristölle aiheutuvia haittoja. Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on huolehdittava siitä, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän ja syntyvä jäte hyödynnetään. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ilmenee, että kaivannaisjätteet käsitellään asianmukaisesti. (YSL 7–8, 16–17, 52, 58, 66, 114 §, JL 8, 12–13, 15–17, 72–73, 118–121 §, Vna 978/2021 7–9, 11, 33, 40 §, Vna 800/2010 11 §, MAL 5 a, 11 §, MAA 2 §)

Häiriö- ja poikkeustilanteet

26. Toiminnanharjoittajan tulee pitää ajan tasalla varautumissuunnitelmaa onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävästi alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalustoa. Vahinkotapauksesta, jossa on kyseessä polttoaine- tai öljyvuoto tai muu kemikaalivuoto, on välittömästi ilmoitettava pelastusviranomaiselle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä Lupa- ja valvontavirastolle.

Perustelut määräykselle 26: Varautumissuunnitelman avulla työntekijöille saadaan välitettyä riittävä tieto toimintaan liittyvistä riskeistä sekä toimintaohjeet onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ja -riskeistä. (YSL 6–7, 15, 52, 64–65 §, Vna 800/2010 12 §)

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

27. Alueelta poisjohdettavien vesien laatua tulee tarkkailla ainakin yhdestä havaintopisteestä laskeutusaltaan purkuojasta vuosittain syysmarraskuussa. Vesinäytteestä tulee analysoida pH, kiintoaine, kemiallinen hapenkulutus (CODMn), happi, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti, kokonaisfosfori, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi,

koliformiset bakteerit, As, Co, Fe, Mn, V, Zn (liukoisina pitoisuuksina) ja öljyhiilivedyt C10-C40. Metallit tulee määrittää suodatetuista näytteistä.

28. Pohjaveden pinnankorkeutta tulee seurata asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta säännöllisesti kahdesti vuodessa toimintavuosina (kesä- ja syyskuu) koko luvan voimassaoloajan. Ylimmän mitatun luonnollisen pohjavedenpinnan yläpuolelle tulee aina jäädä vähintään yhden (1) metrin paksuinen koskematon suojakerros. Mikäli pohjaveden pinnan tarkkailussa havaitaan pohjaveden pinta ennalta arvioitua ylemmällä tasolla, tulee alin ottotaso määritellä niin, että suunniteltu yhden (1) metrin suojakerros toteutuu.

Yhdestä pohjaveden havaintoputkesta tulee ottaa tarkkailunäyte vuosittain. Näytteestä tulee määrittää haju, väri, sameus, lämpötila, happi, kemiallinen hapenkulutus, mangaani ja rauta liukoisina pitoisuuksina, nitraatti, nitriitti, mineraaliöljyt, polttoainehiilivedyt, kokonaisfosfori, sulfaatti, pH ja sähkönjohtavuus. Kerran kolmessa vuodessa tulee tutkia alkaliniteetti ja kokonaiskovuus. Näytteenotto tulee suorittaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.

Pinta- ja pohjavesinäytteenoton tulokset tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, terveydensuojeluviranomaisen ja Lupa- ja valvontaviraston tiedoksi. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa määrätä suorittamaan lisätutkimuksia.

Perustelut määräyksille 27–28: Toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä alle 500 metrin etäisyydellä ottamisalueen reunasta sijaitse talousvesikaivoja. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Ottamisen aikainen tarkkailu voi tuottaa uutta tietoa pohjaveden pinnan korkeudesta, jonka perusteella alinta ottamistasoa koskevia lupamääräyksiä voidaan tarvittaessa tarkastaa. (MAA 2 §, MAL 6 §, YSL 6–7, 14–17, 20, 52, 64–66 §)

29. Toiminnanharjoittajan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava valvovalle viranomaiselle laitoksen edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot:

- murskauslaitoksen toimintapäivät ja kokonaiskäyttötunnit
- tiedot tuotteiden (kallioulouhe ja -murske) määristä
- käytettyjen polttoaineiden määrät
- toiminnassa syntyvien jätteiden määrä, varastointitapa ja toimituspaikat
- toimenpiteet melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi
- kemikaalien varastointipaikkojen suojarakenteiden tarkastusajankohdat ja mahdolliset kunnossapitotoimet

- tiedot häiriötilanteista, niiden aikana syntyneistä päästöistä sekä korjaustoimenpiteistä
- vesitarkkailun tulokset

Yhteenvedon perusteena oleva kirjanpito on oltava hakijalla sekä ympäristölupaa valvovan viranomaisen saatavilla. Kirjanpito on säilytettävä vähintään kolme (3) vuotta.

30. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu valvontaviranomaiselle Notto-tietokantaan.

Perustelut määräyksille 29–30: Toimintaa koskeva kirjanpito- ja raportointivelvoite on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saatavien tietojen perusteella viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. (YSL 6–8, 52, 62 §, MAA 9 §, MAL 11, 23 §, JL 12, 118–119 §)

31. Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijalta veloitetaan vuosittain valvontamaksu, jonka suuruus perustuu kunakin vuonna voimassa olevaan taksaan. Vuotuisen ottomäärään perustuvassa valvontamaksussa vuotuisena ottomääränä käytetään:

$$(150\,000\text{ m}^3\text{tr} / 10\text{ vuotta}) = 15\,000\text{ m}^3\text{tr}.$$

Perustelut määräykselle 31: Keiteleen, Tervon ja Vesannon kuntien yhteisen ympäristölautakunnan ja em. kuntien kunnanvaltuustojen vahvistaman ympäristönsuojeluviranomaisen taksan mukainen valvontamaksu (voimaantulo 1.9.2024) vuonna 2026 määräytyy seuraavasti:

Vuotuisen ottomäärän mukaan 0,05 €/m³.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen

32. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa tekniikan kehittymistä ja varauduttava ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ottamalla käyttöön toiminnan kannalta parhaan tekniikan mukaisia, mahdollisimman kehittyneitä ja tehokkaita laitteita sekä menetelmiä.

Perustelut määräykselle 32: Velvoite seurata alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä varmistaa sen, että toimintaa kehitetään uuden tiedon ja ympäristönsuojelulain muuttuvien vaatimusten mukaisesti. Prosesseissa ja laitehankinnoissa on hyödynnettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa siten, että toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. (YSL 6–7, 52 §, Vna 800/2010 4, 13 §)

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

33. Toiminnan valvomisen kannalta olennaisista muutoksista on tehtävä ilmoitus hyvissä ajoin ennen toimenpiteisiin ryhtymistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Myös toiminnan lopettamisesta, keskeyttämisestä tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä lopettamisen jälkeisestä ympäristön tilan tarkkailusta ja toimenpiteistä.
34. Ottotoiminnan jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle siten, etteivät ne estä alueen jälkihoitoa. Mikäli alueelle ei esitetä hyväksytysti muuta käyttötarkoitusta, on alue palautettava metsämaaksi istuttamalla ja siementämällä. Alueen ympärille tulee jättää suojapuustoa maiseman säilyttämiseksi. Jälkihoitotoimenpiteitä tulee toteuttaa heti toiminnan sen salliessa. Luvan haltijan tulee esittää **5.10.2035 mennessä** ympäristönsuojeluviranomaiselle hyväksyttäväksi lopullinen, yksityiskohtainen alueen jälkihoitosuunnitelma. Jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä ennen lupa-ajan päättymistä.
35. Päätös on voimassa 10 vuotta, **5.10.2036 saakka**. Samanaikaisesti luvan haltijalla tulee kuitenkin olla hallintaoikeus alueeseen tai voimassa oleva maanomistajan kanssa laadittu ottosopimus. Alue tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu viimeistään luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle loppukatselmuksen suorittamiseksi.

Perustelut määräyksille 33–35: Määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista on annettu toiminnan valvonnan kannalta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jälkihoitohitosuunnitelmaa ja toiminnan lopettamista koskevien määräyksien avulla valvontaviranomainen tietää valvoa toiminnan lopettamiseen kuuluvat jälkitoimenpiteet. (YSL 52, 94, 170 §, JL 72–73 §, MAL 10–11, 14 §, MAA 7–8 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa tulee myöntää, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen

aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto), 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa, ja että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoja hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitusta ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Lainkohdan toisen momentin mukaan on räsituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

Nilakan ympäristölautakunta voi myöntää ympäristöluvan, koska hakemuksen mukainen kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen

asetusten vaatimusten mukaisesti, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudattaen annettuja lupamääräyksiä.

Alueen kaavoitus ei aseta estettä luvan myöntämiselle. Ottoalueen ympäristö on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Ottoalueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Alueella ei ole tiedossa uhanalaisten, harvinaisten tai erityistä suojelua vaativien eliölajien esiintymiä tai vastaavia luontotyyppejä. Ottoalueella ei ole rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Hakemuksessa ja lupamääräyksissä esitettyjen pohjaveden pilaantumisen estämiseksi tehtävien toimien mukaisesti toimittaessa, ei toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä seurausta.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 3 §:n mukainen vähimmäisetäisyysvaatimus (300 m) täyttyy. Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee noin 716 metrin etäisyydellä maa-ainesalueesta.

Lupamääräyksissä on kiinnitetty huomiota erityisesti lähialueelle aiheutuvien kohtuuttomien melu-, pöly- ja hiukkashaittojen sekä maaperän ja pinta- ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseen. Meluhaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys enimmäismelutasosta sekä melun mittaamisesta, mikäli epäillään melutason ylittyvän. Pöly- ja hiukkashaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys pölyntorjuntatoimista sekä pölynleviämisen mittaamisesta tarvittaessa. Pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräykset toiminta-alueelta tulevien sade- ja hulevesien käsittelystä laskeutusaltaassa ja pintaveden laaduntarkkailusta. Kemikaalien ja jätteiden käsittelystä annetuissa määräyksissä on annettu vähimmäisvaatimukset suojausrakenteille.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn ja tämän luvan määräysten mukaisesti, toiminnan voidaan katsoa olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista toiminnan sijaintipaikan olosuhteissa. Annettujen lupamääräysten mukaan toimintaa tai siihen liittyviä suojaustoimenpiteitä on myös mahdollista tarkistaa tai muuttaa, jos tarkastusten ja mittaustulosten perusteella havaitaan siihen tarvetta.

Kun otetaan huomioon toiminnasta aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden vaarantumista, yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ympäristössä tai kohtuutonta räsitystä naapurikiinteistöillä. Näin ollen, edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään maa-ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainesten ottamiseen kiinteistöltä Mooseksen palsta on esitetty em. mainituilta osin ja tilanteeseen nähden riittävän kattava ottamissuunnitelma, jossa on tarpeellisessa laajuudessa esitetty alueella vallitsevat luonnonolosuhteet, otettavan kiviaineksen määrä ja laatu sekä ottamistoiminnan vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. Lupamääräyksillä täydennetään hakijan ottamissuunnitelmaa. Ottamistoiminta ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Suunnitellussa laajuudessa ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Alue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle eikä alle 500 metrin etäisyydelle toiminta-alueesta sijoitu lähikiinteistöjen talousvesikaivoja. Alueella tarkkaillaan toiminnan ympäristövaikutuksia pinta- ja pohjavesiin. Alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 716 metrin etäisyydellä. Muu asutus sijoittuu yli 1,5 kilometrin etäisyydelle.

Lupa- ja valvontavirasto ei katsonut tarpeelliseksi lausua uudelleen lausunnossaan edellyttämistä lisäselvityksistä (sähköposti 11.6.2026). Luontoselvitys katsottiin riittäväksi nuoreen talousmetsään ja matalapiirteiseen kallionmaastoon kohdistuvaan hankkeeseen. Myös muut täydennykset katsottiin riittäviksi.

Ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaiselle toiminnalle ei ole estettä. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Vastaus annettuihin lausuntoihin

Lausunnoissa esitetyt seikat on huomioitu soveltuvin osin lupamääräyksissä.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä 7–13, 14–20, 27, 28, 33 ja 34.

Tervon kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnossa esitetyt asiat on huomioitu lupamääräyksissä 2, 7–28, 33 ja 34.

LUVAN VOIMASSAOLO

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään viideksitoista vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

Lupaa on haettu 15 vuoden ajaksi. Pidennettyä lupa-aikaa perustellaan kiviaineksen menekin vuosittaisella vaihtelulla ja sillä, että pidemmällä lupa-ajalla alueelta voidaan hyödyntää kaikki otettavissa olevat kiviainekset. Ottoalue myös sijaitsee kaukana asutuksesta eikä aiheuta haittoja lähiympäristöönsä.

Lupaviranomainen katsoo, että ottosuunnitelmassa ei ole toiminnan luonteen osalta esitetty sellaista erityistä syytä, joka oikeuttaisi pääsääntöä pidempään lupa-aikaan. Toiminta-alue ei myöskään sijaitse voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitetulla maa-ainesten ottamiseen varatulla alueella. Näin ollen lupa on voimassa maa-aineslain 10.1 §:n mukaisesti 10 vuotta eli **5.10.2036 saakka**.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava (YSL 70 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista.

Hakija hakee lupaa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Hakijan mukaan lupa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan myöntää, koska toiminta ei ole ristiriidassa alueen maankäytön suunnitelmien kanssa eikä alueen läheisyydessä ole asutusta. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset melu ja pöly ovat toiminnan aikaisia eivätkä pysyviä. Toiminnassa noudatetaan lupapäätöksiä ja niiden ehtoja. Toimintaa tarkkaillaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja mahdollisiin ympäristöriskeihin on varauduttu. Toiminta ei vaaranna yksityisiä tai yleisiä etuja. Toiminnan lykkääntyminen mahdollisen valitusprosessin ajaksi sen sijaan voi aiheuttaa hakijalle merkittävää liiketaloudellista haittaa.

Lupaviranomainen katsoo, että lupaa toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta ei voida myöntää. Kyseessä on uusi toiminta luonnontilaisella alueella. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto on lausunnossaan katsonut, että lupaa toiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ei voida myöntää, koska kallionottoaluetta ei voida ennallistaa.

LUPA-ASIAN KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä louhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksen käsittelystä peritään 3819 €:n maksu.

Perustelut: Hakemus on tullut vireille 2.3.2026. Luvan saajalta peritään Keiteleen, Tervon ja Vesannon ympäristölautakunnan ja em. kuntien kunnanvaltuustojen vahvistaman ympäristönsuojeluviranomaisen taksan, liite 2 (voimaantulo 1.9.2024) mukaisesti ottamissuunnitelman tarkastusmaksu 323 € + 0,009 € / hakemuksen mukainen otettava maa-ainesmäärä (m³) ja lisäksi louhinnan ja murskauksen ympäristölupahakemuksen käsittelystä (70 %) 2146 €.

$$323 \text{ €} + (150\,000 \text{ m}^3 \text{ ktr} \times 0,009 \text{ €/m}^3) + 2146 \text{ €} = 3819 \text{ €}$$

Kuulutuskustannukset peritään todellisten kulujen perusteella.

VAKUUDET

Hakijan tulee toimittaa maa-aineslain 12 §:n mukainen 16 350 €:n suuruinen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi Nilakan ympäristölautakunnalle ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden määrän perusteena on lupaan sisältyvästä maisemointityöstä aiheutuvat kustannukset.

Laskuperuste on ottamisalueen pinta-ala (1,77 ha x 5 000 €/ha) ja kokonaisottomäärä (150 000 m³ ktr x 0,05 €/m³) = 16 350 €

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen antama pankkitakaus, takaussitoumus tai talletustodistus. Talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus. Vakuuden on oltava voimassa vuosi luvan päättymisen jälkeen, mutta se vapautetaan heti luvan velvoitteiden tultua täytetyiksi. Vakuuden on oltava voimassa luvan voimassaolon päättymisen jälkeen vielä vuoden ajan eli **5.10.2037 saakka**.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)

Jätelaki (646/2011)

Jäteasetus (978/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Ratkaisu on tehty vireille tulon ajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaan ympäristölupapäätös on toimitettava luvan saajalle ja niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet sekä valvontaviranomaisille ja asiassa yleistä etua valvoville viranomaisille. Päätös toimitetaan seuraaville:

- R. Lipponen Ky
- Lupa- ja valvontavirasto
- Keiteleen kunnan terveydensuojeluviranomainen

Ympäristölupapäätöksen antamisesta on lisäksi ilmoitettava niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet sekä niille, joille ympäristönsuojelulain 44 §:n 2 momentin mukaan annettu lupahakemuksesta erikseen tieto. Tieto päätöksestä toimitetaan seuraaville:

- niille, joille on annettu erikseen tieto lupahakemuksesta

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja lupapäätös ovat nähtävissä muutoksenhakuajan Keiteleen kunnan verkkosivuilla osoitteessa www.keitele.fi > Kuulutukset. Päätöksestä kuulutetaan Pielavesi-Keitele -lehdessä.

Päätöksen antopäivä

Päätöspäivämäärä on 26.8.2026

Kuulutuksen julkaisupäivä on 27.8.2026

Päätöksen tiedoksisäännön katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 3.9.2026

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisäännöstä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 5.10.2026.** Valitusosoitus on liitteenä.

Liitteet Liite 1. Muutoksenhakuohje

VALITUSOSOITUS	
Valitus- viranomainen	Vaasan hallinto-oikeus Korsholmanpuistikko 43, 4. krs, PL 204, 65101 Vaasa Puh. 029 56 42780 Fax. 029 56 42760 Sähköposti: vaasa.hao(at)oikeus.fi Virka-aika 8.00–16.15 Valitukset tehdään ensisijaisesti sähköisessä asiointipalvelussa: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Valitusoikeus	Valitusoikeus on: 1) asianosaisella; 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät; 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät; 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella; 5) muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 5.10.2026. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava: 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös); 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset); 3) vaatimusten perustelut; 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot, mukaan lukien henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus. Jos puhevaltaa käyttää

	valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessi osoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat. Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita. Valitukseen on liitettävä: 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen; 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.